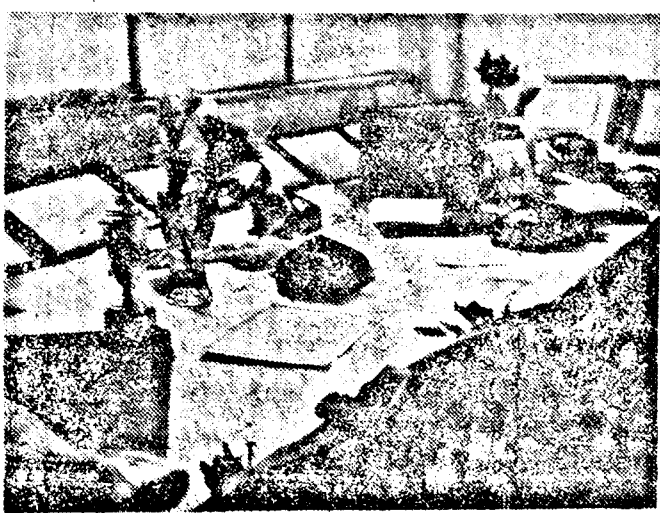

Kiállítás augusztus 23 tiszteletére

Már beszámoltunk arról, hogy a November 7 gyár klubjában jól sikerült kiállítást rendeztek hazánk felszabadulásának 14. évfordulója tiszteletére.

A nagyszámú látogató érdeklődéssel tekintte meg az itt kiállított könyveket, a gyár sportolójának eredményeiről tanuskodó érmeiket és serlegeket, a klubban működő varrótanfolyam résztvevőinek ügyességét hirdető több, mint 20 kiállított különböző női és gyermekruhát.

Képünk a kiállítás egyik érdekese részlegét ábrázolja, a gyári sportolók győzelmeinek kézzelfogható bizonyítékát. Középen az annyi szép eredménnyel büszkélkedhető tekecsapat által az évek során nyert serlegek láthatók.

A termelékenység helyzete a Teba gyárban

— BESZÉLGETÉS FRITZ SANDOR FŐMERNÖKKEL —

A Teba textilgyár dolgozói jól tudják, hogy milyen fontos feladat a munka termelékenységének növelése. Eppen ezért következetes harcot folytatnak a termelékenység fokozásáért. A napokban felkerestük Fritz Sándor elvtársat, a Teba gyár főmERNÖKÉT s néhány kérdést intéztünk hozzá a termelékenység és évi alakulásával kapcsolatban. Alább közöljük a kérdéseket és Fritz Sándor főmERNÖK válaszát:

KERDES: Milyen eredményt ért el az év első hét hónapjában a termelékenység növelése terén?

VALASZ: Az év eddig eltelt hét hónapjában gyárunkban a következőképpen alakult a munkatermelékenység mutatószáma: az első negyedévben 105,19, a második negyedévben 102,7 és így az első félévben összességében 104,1 százalékosan valósítottuk meg a munkatermelékenység növelésére vonatkozó tervfeladatot. Végül júliusban 108,7 százalékosan értünk el, tehát jól dolgoztunk.

KERDES: Véleménye szerint mi volt a legfontosabb tényező, amely

hozzájárult a termelékenység növelésére vonatkozó feladatok sikeres teljesítéséhez?

VALASZ: A termelékenység növelésért folyó harc legjelentősebb eszköze ebben az évben a gépek hatásfokának növelésére indított széleskörű akció volt. A lapokban már többször írtak erről a kérdésről és ezért most nem számolok be részletesen az akció sokrétű problémáiról, csupán a legfontosabb intézkedésekre, valamint azok hatásának ismertetésére szorítkozom.

A kezdeményezés beindításakor, az év elején, a fönfoda munkájának megváltoztatásához látnunk elsősorban, pontosabban kidolgoztunk egy, a természetileg új szövősi feltételeknek legjobban megfelelő fonalkéveréket. Azután került sor a szövődei intézkedésekre, mint például a gépek fordulatszámának növelésére, a gépkiszolgálási zónák (szakaszok) megváltoztatására, valamint az anyagoknak géptípusok szerinti terszerüstésére és így tovább. Azelőtt egy szövő négy keskenygepet kezel, most 3 gépen dolgozik, hasonlóképpen három szélesgép helyett, két szélesgép és 12 automata szövőgép helyett nyolcat kezelnek. A szövőgépek fordulatszámának növelése terén általában, az összes szövőgépre számított, 3 százalékos növekedést valósítottunk meg. Az izezésnél is eredményes intézkedést fogantatosítottunk: kidolgoztunk egy olyan izezési eljárást, amely az új feltételeknek megfelelően hozzájárul a fonalak ellenálló képességének növekedéséhez anélkül, hogy csökkenne a szálak rugalmassága.

Az ilyen és hasonló intézkedések révén sikerült márciusban jelentős mértékben csökkentenünk az éjszakai váltásban dolgozók létszámát, ugyanis a gépkiszolgálási hatások növelésének eredményeként így is biztosítottuk a termelési terv teljesítését.

A gépek hatásfokának növelésére hozott sokrétű intézkedések következményeként elért eredményeket az alábbi számadatok tükrözik: a múltév decemberéhez viszonyítva a gépkiszolgálási hatások ez év júliusáig 35,5 százalékkal növekedett. Ide tartozik még az is, hogy a szövőgépek

beverésének száma átlagban számítva — ugyancsak 1957 decemberéhez viszonyítva — 21,5 százalékkal növekedett. Végül hadd mondjam még el, hogy 51 százalékkal csökkent a gépállási idő. Erőtelő tehát, hogy jelentős mértékben teljesítettük a munkatermelékenység növelésére vonatkozó tervmunkát.

KERDES: Mi a legközelebbi tennivaló a gépek hatásfokának és ezen keresztül a munka termelékenységének további növelése érdekében?

VALASZ: Jelenleg az a helyzet, hogy még nem váltottuk valóra az automata szövőgépeknél a hatások növelésére összeállított műszaki terv által előirányzott 12—14 százalékos növekedést. Eddig ugyanis csak 6 százalékos sikerült elérnünk. Ha az automata szövőgépeknél is valóra váltjuk a tervezett növekedést, akkor átlagban elérhetjük az előirányzott gépkiszolgálási hatásokot, ennél a gépcsoportnál is megszüntethetjük az éjszakai váltást és a beverések száma is elérheti a terszerüstési szintet. Ezt a kérdést úgy kívánjuk megoldani, hogy létesítsünk egy különleges javítóbrigádot, amelynek tagjai feladatul kapták: dolgozzák ki kísérletképpen nyolc automata szövőgépben a legjobban beállítási eljárást és azokon a gépeken a gyakorlatban oldják meg az említett gépkiszolgálási hatások-növelést. A kísérletezés után kiterjesztjük a sikeres gépbéállítási eljárást az összes automata szövőgépre. Ennek érdekében az automata szövőgépekkel dolgozó mestereket a kísérleti szakaszban alapos gyakorlati kiképzésben részesítjük, hogy azután ők saját munkahelyükön is sikerrel oldják meg ezt a kérdést.

Hírek

JULIUS 25 ES AUGUSZTUS 23 KÖZÖTT több mint 200 Temesvári tartományi helységeit járt be a folk-lórgyűjtő pionir stáféta, amelyet az IMSZ tartományi bizottsága és a tartományi néptanács szervezett. Tanárok, tanítók és instruktorok vezetésével, több mint ötezer pionir népdalokat, népkölteményeket, csángókat, népmeséket és legendákat gyűjtött és elkészítette egyes közzégek és falyk rövid monográfiáját.

A LENGYEL HADIFLOTTA Gryl nevű iskolahajója elhagyta Konstantinápolyt, Egyhetes konstantinápolyi tartózkodásuk alatt a lengyel tengerészek megtekintették a Mireea iskolahajóját, a tengerészeti fősiskolát, a kikötőt, a régészeti muzeumot, a sportpalotát, a Május 1 stadiont és a tengerpartit ádülkelt.

KÖZÖS szovjet—indiai film készült „Két szív regénye” címmel. Ez az első kísérlet arra, hogy az üzbég filmstudio közös filmet készítsen az indiai filmstudioikkal.

A MAGYARORSZAGI GYÓGY-SZERIPAR „Gatropin” néven új készítményt hoz forgalomba a gyomor-fekély kezelésére. Az új gyógyszer sokkal hatásosabbnak bizonyult az eddig alkalmazott gyógyszeréknél.

IRAN keleti vidékein különböző foku földrengéseket jegyeznek fel. Mint az Ettelaat című lap közli, az augusztus 24-én feljegyzett erős földrengés károkat is okozott.

AZ AMERIKAI KORMANY hivatalos adatai szerint az USA-ban július hónapban az 1947—1949. évi átlaghoz képest 123,9 százalékkal drágult az élet s ezzel rekordszinviszonalat ért el. Főleg az élelmiszerek, a szállítás és az orvosi ellátás drágult.

A MAI NEMET
irodalom kiemel-
kedő tehetsé-
gű képviselőjének,

STEFAN HEYM:

KERESZTESVITÉZEK

Stefan Heymnak Keresztésvitézek című monumentális alkotása a második világháború véres történetének egyik fejezetét tárja rendkívüli megéleveníítő erővel az olvasó elé. A könyv az egyszerű amerikai katona szemével számol be a normandiai hadjáratról, Párizs bevételéről, a Ruhr-vidéki csatáról, az elbai találkozóról, a háború befejezéséről. Mind ezt Heym saját közvetlen tapasztalata alapján vehette papírra, hiszen életutja bizonyos mértékben hasonlatos regénye egyik főhősné, Bing Örmesternek történetéhez. Heym is kénytelen volt elhagyni hazáját és az Egyesült Államokban keresni megélhetést az Európát fenyegető fasizmus elől. Egy newyorki német antifasista hetilap főszerkesztője lett, majd a második világháborúban az amerikai hadsereg soraiban harcolt a fasizmus ellen. Visszatérve a háborúból, egyre élesebben szembefordult az „amerikai életformával” és 1952-ben végleg hazatért a Német Demokratikus Köztársaságha.

LEGKIVÁLÓBB alkotása, a Keresztésvitézek 1949-ben jelent meg először és egycsapásra ismertté tette nevét. Heym nem a külső szemlélté hűd tárgyalománssá válik, hanem a résztvevő, az érdeklő fél közvetlenségében meggrázó, valóban szinte személyes vallomással írja le az azóta már történetlenné lett eseményeket.

A Keresztésvitézek nem a szokott értelemben vett „háborús” regény. Főcíleja nem csupán a háború rohanó eseményeinek regisztrálása, vagy a fasizmus embertelenségének feltárása, Heym könyvében az emberek mutatja be bámulatreméltó emberábrázoló képességgel, azok erkölcsi és szellemi fejlődését, az amerikai hadsereg katonáit, akik átkeltek az óceánra, hogy a Szovjetunió oldalán harcoljanak a fasizmus embertelen világa ellen. Azaz... itt egy pillanatra meg kell állnunk: hiszen éppen ez a regény fő témája: miért harcoltak tulajdonképpen az amerikai hadsereg katonái?

A FELELETET erre a regény keltőkérdésére adja meg. Az amerikai hadsereg sok tisztje, katonája számára a háború valóban az embertelenség, az elnyomás, a terror

elleni lelkes és önzetlen harcot jelentette. E harc célkitűzéseit Bing Örmester a felejtethetetlen szavakban körvonalazta: „Ha bárhol veszély fenyegeti a szabadságot, — benünkkel fenyeget. Ha bárhol megsértik az emberi méltóságot — annyi, mintha velünk történnék. Ha bárhol szenvedő népek vannak elnyomás alatt, annyi mintha mi volnánk...”

Ezek az igazi keresztésvitézek, akik egy magasabb cél érdekében kockáztatják életüket. Es nácisnek kevesen: a cselekvéstől elszakított, szemléltető szobadűsből a jó ügy határozott és céltudatos harcosává válnak. Yates hadnagy: a talpig becsület, igaz ember Troy kapitány; az amerikai hírverés által fennmaradt híreket szőlőmök felismert ürességének tudata alatt összeroppanó Bing Örmester; az igazság mellett bátran kiálló Dewitt ezredes és a többi hozzá hasonló betekintést engednek abba a bizonyos „másik Amerikába”, mely idegenül és megvetéssel áll szembe a háborúból is üzelet csilláló, a mások nyomorúságát kihasználó, az ellenséggel saját kicsinyes érdekükért pártoló „keresztésvitézek” származás csoportjával.

A MÁR ÖNMAGABAN is rendkívül érdekes, valóban meggrázó eseményeket Heym avatott tollal, bölcs mértéktartással csoportosítja könyvében.

A Refacerea gyárban

A FIATALOK MUNKÁJÁRÓL

A Refacerea gyár IMSZ alapszervezetének bizottsága behatóan foglalkozik az ifjúság nevelésének kérdéseivel. Ismerteti az IMSZ tagokkal és a szervezetben kívüli fiatalokkal a párt politikáját és célkitűzéseit. Ennek eredményeképpen az elmúlt hónapokban hét IMSZ-tag kérte felvételét a párttagjelöltek sorába. Meg kell említenünk azt is, hogy a bizottság az IMSZ tagok számára feladatokat jelölt meg, amelyeket az ifjak igyekeznek teljesíteni. Lázár Klára és Petar Corneli IMSZ tagok például azt a feladatot kapták, hogy segítsék a szakmailag gyengébben felkészült fiatalokat. Az IMSZ alapszervezet bizottsága rendszeresen ellenőrzi, hogy teljesítették-e a tagok a felad-

tokat és ha szükséges intézkedik az észlelt hibák felszámolásáról.

Beszélnünk kell az IMSZ örhelyek munkájáról is, amelyek eredményes tevékenységet fejtenek ki. Az ifjúságot foglalkoztató problémákkal kapcsolatban cikkek jelentek meg az IMSZ örhely faliújságán. Erről az IMSZ örhely faliújságának szerkesztő bizottsága gondoskodik. A cikkek a gyárban dolgozó fiatalok munkáját tükrözik. Jól dolgoznak a faliújság szerkesztő bizottságának tagjai: Kovács Magda, Rocsin Ana és Truca Máté becsülettel teljesítik feladataikat.

Az IMSZ alapszervezet bizottsága bevonja a fiatalokat az olvasókörbe,

Az ifjak közül Öveges Margit és Schwartz Julia a legszorgalmasabb olvasók.

A Refacerea gyár IMSZ alapszervezetének bizottsága jól irányítja a fiatalok munkáját, úgy, ahogyan az IMSZ Szervezeti Szabályzata előírja. A bizottság eredményes munkáját tükrözi az is, hogy olyan élmunkásokat neveltek, mint Hlovaska Pavel, Hica Florica, Kempf Barbara, David Marcel, akik állandóan teljesítik, sőt túlszárnyalják előírásukat.

Az elért eredmények nagyrészt annak tulajdoníthatók, hogy a pártalapszervezet állandóan segíti az IMSZ alapszervezetet és annak bizottságát a feladatok teljesítésében.

HIRDETŐ OSZLOP

A REFACERIA KONZERVGYAR
tanoncokat alkalmaz 7 elemi osztályos végzettséggel
Jelentkezni naponta 8 és 12 óra között lehet a gyárban

Rádióműsorok

Csütörtök, augusztus 28

BUKAREST I. 6.00: Hírek, 6.15: Könyvtár. 6.45: Fuvos zene. 7.00: Hírek, lapszemle. 7.30: Román népzene. 8.30: Hangfalemez műsor. 9.00: Román népdalok és táncok. 10.00: Opera részletek. 10.30: Esztrád muzsika. 11.03: Román népdal szolliat műsora. 11.45: Mesetársoly. 12.00: Kamarazene. 12.30: Román kórusművek. 10.05: Szimfonikus hangverseny. 14.00: Itt Moszkva beszél. 14.30: Magyar népdalok. 14.45: Radu Paladi szerzeményeiből. 15.05: A keringők szárnyán. 16.00: George Enescu szerzeményeiből. 17.20: Népművelés.

Az Auto-Universal

NICOLAE BALCESCU: Dr. Baitent esete. DOZSA GYÖRGY: A nap hőse. HERBAC JANOS: Dani. I. L. CARAGIALE: Mézes hajak. IFJUSÁGI: A repülő tigrisek. SOLIDARITATEA (Gáj): A fűtő. MAXIM GORKIJ (Mikolaka) Julietta. PROGRESUL (Ujarad): Merre? ILIE PINTILIE (Mosdci telep): Cservais. TEBA (üzemi filmszínház): Dalolni akarok.

Az AUTO-UNIVERSAL
kislipari termelőszövetkezet
Műnzer utca 7 és a Vörö-Hadsereg
ut 226 szám alatt oszállyain
kovács és bognár
munkát, patkolást és
lakatos munkát végeznek

Tudomány a babona ellen

Hogyan keletkeztek a babonák?

Több százezer éve már, hogy ember él a földön. Ez alatt az idő alatt az emberiség sok ismeretet halmozott fel az élet környező világgal kapcsolatban. De a hasznos, a természeti és társadalmi jelenségeket helyesen tükröző ismeretek mellett az emberek tudatában már az emberiség fejlődésének első szakaszában is számos hibás, téves felfogás jelent meg a környező világgal kapcsolatban. Ezek a téves, alaptalan nézetek alkották a különböző babonák eredetét.

Babonának nevezzük minden olyan hiedelmet, amely a különböző természeti jelenségek magyarázatát nem magában a természetben, hanem természetfeletti okokban keresi és bizonyos tárgyakat vagy jelenségeket olyan tulajdonsággal ruház fel, amellyel azok a valóságban nem rendelkeznek.

A babona tehát alaptalan tévhit, bálhiedelem, melynek értelmében mindaz, ami az emberrel és az őt környező természettel történik, különböző természetfeletti erők akaratának megnyilvánulása.

világról alkotott felfogások egész rendszerét képezi, ez az eltérés azonban nem lényegbe vágó, mivel a vallás is — akárcsak a hétköznapi babonák — a természetfeletti erőkben való hiten alapul.

A babonák a legrégibb korokban keletkeztek, amikor az ember tehetetlenség és értetlenség állt szemben az őt környező világ természeti jelenségeivel. Az ősember védtelenül állt szemben a természet hatalmas erőivel, melyek okait, korlátait ismeretük következtében még csak nem is sejtették. Az ősembernek a természettel vívott egyenlőtlen küzdelemben legfőbbösör az ember maradt alul és a természet erőivel szemben való tehetetlensége arra késztette az ősembert, hogy a világról és a természetről teljesen hamis képet alkosson magának.

Az ősember lépten-nyomon érthetetlen jelenségekbe ütközött, melyek életét fenyegették, álságot, szenvedést, halált hoztak reá, vagy esetleg váratlanul előnyökhöz jutatták. Az ember a természet erőivel szemben érzett tehetetlensége következtében megsemmisítette ezeket az eröket és emberi tulajdonságokkal ruházta fel őket. Így lassanként az a nézet alakult ki az ősemberben, hogy a természetben az embernél jóval hatalmasabb, titokzatos erők és lények

működnek. Ezeknek az erőknek a jóindulatát az ősember mindenteljele ajándék, áldozat stb. révén igyekezett magának biztosítani.

Ennek az emberfeletti, titokzatos lényekben való hitnek természetesen különböző fokai és alakjai fejlődtek ki az évszázadok folyamán, az emberi társadalom fejlődésének megfelelően.

A kizsákmányoló osztályok megjelenésével együtt az elnyomottak egyetlen vigaszza a „tulvilágba” vetett hit lett, ahol — reményeik szerint — megszűnik minden kizsákmányolás és az emberek egyenlő jogok élveznek.

A kizsákmányoló osztályok mindig támogatták a vallásos bálhiedelmeket, a babonák fejlődését és terjedését, mivel érdekükben állott, hogy az általuk kizsákmányolt tömegek csak a „tulvilágon” keressék boldogulásukat és ne kíséreljék meg már ezen a világon is kezükbe venni sorsuk irányítását.

A szocialista társadalom feltételei közepette a babonák, tévhiteknek már nincs meg a társadalmi alapjuk és így csak mint a kapitalizmus maradványai élnek még az emberek tudatában.

Miért kell harcolnunk a babonák ellen?

Az előbbiekben már láttuk, hogy a babona az emberek környező világ jelenségeinek hamis, tudománytalan értelmezésén alapul. Ebből követke-

zik, hogy a természeti és társadalmi törvények helyes felismerése lehetetlen a babonától, előítéletektől, korlátozott ember számára. Ezért kötelességünk mindenkinél — aki szíván viseli társadalmunk haladását — küzdeni a babonák, az előítéletek ellen.

A babonák, a „sorsban”, „jóslásokban”, „előjelekben” való hit megbénítja az emberek cselekvési szabadságát, béklyóba veri akaratukat, képtelenné teszi őket a nehézségekkel szemben való harcra.

A fatalizmus, az emberek megváltoztathatatlanságában való hit széles ellentétben áll a tudománnyal és a tapasztalattal. A történelem során számtalan esetben bebizonyosodott, hogy az emberek maguk irányíthatják sorsukat, hogy nincsen semmiféle végtet, melynek parancsát az emberek vakon kellene követniük. A Szovjetunió, a népi demokratikus országok felszabadult néptömegei, amikor a tökések és földesurak akaratát ellenére, kezükbe vették sorsuk irányítását, megcáfolhatatlan bizonyítékot adtak annak, hogy nem valami természetfeletti hatalom kénye-kedve, hanem a néptömegek öntudatos cselekvése szabja meg a történelem menetét.

Nemkévésbő elterjedt és nemkévésbő káros a különböző jóslásokban való hit szem. Ez a hiedelmek az ókorban gyökerezik, amikor a régi görögök és rómaiaknál a papok számára kitűnő üzletnek bizonyult fel-

használni az emberek hiszékenységet és őket különböző jóslatokkal megfélemlíteni. A középkorban igen elterjedt volt a csillag-jóslás is, az a bálhít, hogy az emberek sorsát a csillagok állása határozza meg.

A tudomány kétségbevonhatatlanul bebizonyította, hogy a különböző jóslatoknak, horoszkópoknak, semmiféle tudományos alapjuk nincsen és csupán a lelkiismeretlen emberek használatát fel azt saját előnyükre, az elmaradott gondolkodású emberek butítására.

Sokan hisznek még ma is a különböző jelekben. A fekete macska, a kiöltött só, a bagoly-tuhogás, a pánkt, tizenhármadika — ki ne hallott volna ezekről és társairól. Mind ezeknek a „rossz előjeleknek” magyarázatát abban kell keresnünk, hogy az emberek, különösen a régi időkben, nem ismerték a természeti jelenségek okait és ezért igen gyakran egymástól teljesen különböző eseményeket hoztak oksági kapcsolatba egymással. Mondanunk sem kell, hogy ezek az első pillanatokban „ártatlannak” látszó babonák is károsak, mivel hamis képet festenek a valóságról és megakadályozzák a valóban tudományos nézetek elterjedését. A természettudományos ismeretek terjesztésével, a természeti és társadalmi jelenségek közötti fennálló kapcsolatok szel — ben való megvilágításával kell harcolnunk ellenük.

Az Aradi Nyugdíjasok Kölcshóns Önségilyő Pénztára augusztus 31-én reggel 9 órakor közgyűlést tart az Aradeanca termelőszövetkezet klubhelyiségében (Eminescu utca 28. szám). Amennyiben a kitűzött időpontra a tagok nem jelennek meg kellő számban, úgy a közgyűlést szeptember 7-én reggel 9 órakor tartják meg a tagok számára való tekintet nélkül.

Ezuton is közlik a vállalatokkal és intézményekkel, hogy az 1959. évre, az újságok és folyóiratok előfizetésének megújítása szeptember elsején kezdődik a postahivatalok és a postások útján.

A Pravda kommentárja a nyugat-német flotta Balti-tengeri hadgyakorlataival kapcsolatban

MOSZKVA. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A Pravda kommentárát közzé a nyugat-német hadiflotta Balti-tengeri hadgyakorlataival kapcsolatban, amely a háború utáni évek egyik legnagyobb szabású hadgyakorlata. Az atlanti tőmb stratégiai már régen tervezik a Balti-tenger NATO övezetté alakítását — írja a Pravda — és haditámaszpontok egész rendszerét akarják megteremteni ebben a térségben, hogy aztán felhasználhassák

azokat a békés államok ellen, első sorban a Balti-medence országai ellen. Ezek a tervek egy új „tengeri háború” esetére készültek — hangsúlyozza a Pravda, — s a főszerepet Nyugat-Németország hadiflottájának szánják. A NATO sugalmazói Nyugat-Németországot mint főszöveget szemelték ki a Balti-vidék és a Skandináv félsziget militarizálására. A nyugat-német tábornokok és tenger-nagyk már most megkísérik kezükbe kaparintani a dán fegyveres

erők parancsnokságát. Jüttlandon, a Balti szorosokban és Norvégia déli kikötőiben haditámaszpontokat akarnak létesíteni. Természetes tehát — írja a lap — hogy Bonnnek e tervei teljesen összeegyeztethetetlen a Skandináv országok nemzeti érdekeivel.

A Balti-tengernek — írja a Pravda — a béke és barátság tengerévé kell válnia. Ez a kívánsága a tenger partján élő valamennyi népnek. E célkitűzés megvalósítására minden feltehetően megvan.

Libanonban fokozódik az amerikai csapatok tevékenysége

BBEJRUT. (Agerpres.)

Köfha az ENSZ különleges rendkívüli ülésszaka elhatározta az idegen csapatok kivonását a Közép-Keletről és Washington „megelégedését” nyilvánította az ülésszak határozatait illetően, Libanonban fokozódik az amerikai fegyveres erők tevékenysége. A France Presse jelentése szerint több amerikai nehéz tankot a Bejrutot és a bejruti repülőteret összekötő útvonalra vezényelték. Az egyik amerikai szörfvő kijelentése szerint erre az intézkedésre azért volt szükség, hogy „biztosítsák az amerikai hadsereg közlekedését ezen a fontos útvonalon, amely a felkelők ellenőrzése alatt lévő egyik bejruti városnegyednek közvetlen szomszédságában van”.

A francia kormány újabb intézkedései a Franciaországban élő algériaiak ellen

PARIZS. (Agerpres.)

Nyugati hírigények jelentése szerint a francia kormány újabb intézkedéseket hagyott jóvá a Franciaországban élő algériaiak ellen. A rendőrség és a közbiztonsági bizottsági őrség tagjaitól megvonták a kijárási engedélyeket. Párizsban az algériai lakónegyedekben sorozatos razziákat hajtottak végre.

Nyugat-Afrika belügyminisztere hevesen bírálta De Gaulle tábornok afrikai terveit

DAKAR. (Agerpres.)

Dakarban augusztus 26-án este összejövetelt tartottak De Gaulle tábornok látogatásával kapcsolatban. „A törvény — írja az United Press International hírigények — zajos kifejezést adott visszatérésének De Gaulle Francia-Afrika vonatkozó terveivel szemben”. Az összejövetelen felszólt Diayo, Nyugat-Afrika belügyminisztere, aki hevesen bírálta

Az amerikai csapatmozdulatokat több összetűzés előzte meg a felkelők és az amerikai katonaság között. Az amerikai tisztek arról panaszkodnak, hogy a lakosság, főleg a hadianyag szállítmányokat támadja meg, hogy ily módon fegyvereket szerezzen a felkelők részére.

A libanoni nép ellenállása az amerikai agresszióval szemben egyre nagyobb méreteket ölt. Mint az United Press International hírigények közli, a libanoni ifjúság egyik titkos rádióadó állomása ultimátumot bocsátott ki, amely a többi között így szól: „Amerikai megszállók! 72 óra alatt vonuljatok ki. A határidő leteltével a nép fel fog kelni, hogy elűzzön benneteket!” Az ultimátum elhangzása után jelenlős libanoni katonai erők és amerikai csapatokat helyeztek riadókészültségre.

Bejrutban újabb összetűzésekre

Az Algériai Nemzeti Felszabadító Front nem fogja elismerni a népszavazás eredményét

NEW YORK. (Agerpres.)

Az Algériai Nemzeti Felszabadító Frontja bejelentette, hogy felkérte Hammarskjöldöt, az ENSZ főtitkárát, lépjen közbe a Franciaország és az algériai hazafiak közötti konfliktus ügyében. Mohammed Yazid, az Al-

geriai Nemzeti Felszabadító Front szövívője Hammarskjöldhöz intézett táviratában tiltakozott a „francia kormány ama önkényes elhatározása ellen, miszerint az alkotmányra vonatkozó népszavazást Algériára is kiterjesztik”.

A távirat kiemeli, hogy ezideig 24 ázsiai és afrikai ország követelte, hogy az ENSZ-közpületének legközelebbi ülésén a tüzek napirendre az algériai problémát. Kairói hírek szerint, Ferhat Abbas, az Algériai Nemzeti Felszabadító Front egyik vezetője kijelentette, hogy amikor az ENSZ-közpület legközelebb napirendre tűzi ezt a kérdést, ő fogja vezétni az algériai küldöttséget. Az alkotmányra vonatkozó népszavazás megrendezését illetően, Abbas kijelentette, hogy „a nemzeti felszabadító front nem ismeri el az alkotmányt, következésképpen a népszavazás eredményét sem”.

ta De Gaulle afrikai terveit, s kijelentette, hogy a tervek valószínűleg 50 évvel visszavetnék Afrikát. Diayo felkérte a tábornokot, hogy vizsgálja felül az új alkotmánytervet. Diayo állásfoglalást a Francia Unió megalakítása mellett, hangsúlyozva, hogy az Uniónak fel kell ölelnie a szabad és egyenjogú afrikai országokat.

gieriai Nemzeti Felszabadító Front szövívője Hammarskjöldhöz intézett táviratában tiltakozott a „francia kormány ama önkényes elhatározása ellen, miszerint az alkotmányra vonatkozó népszavazást Algériára is kiterjesztik”. A távirat kiemeli, hogy ezideig 24 ázsiai és afrikai ország követelte, hogy az ENSZ-közpületének legközelebbi ülésén a tüzek napirendre az algériai problémát. Kairói hírek szerint, Ferhat Abbas, az Algériai Nemzeti Felszabadító Front egyik vezetője kijelentette, hogy amikor az ENSZ-közpület legközelebb napirendre tűzi ezt a kérdést, ő fogja vezétni az algériai küldöttséget. Az alkotmányra vonatkozó népszavazás megrendezését illetően, Abbas kijelentette, hogy „a nemzeti felszabadító front nem ismeri el az alkotmányt, következésképpen a népszavazás eredményét sem”.

Politikai erőviszonyok Franciaországban — a népszavazás előtt

Franciaországban szeptember 28-án népszavazást tartanak az új alkotmánytervezet kérdésében. A sajtójelentések szerint az új alkotmány előírja egy „erőskezü rendszer” felállítását, mászóval a köztársasági elnök hatalmának növelését a parlament rovására. Ennek megfelelően az elnök nevezne ki a miniszterelnököt s a kinevezést nem kellene jóváhagynia a nemzetgyűlésnek. Hasonlóképpen az elnök feloszthatná a parlamentet és „súlyos veszély esetén” az ő kezében összpontosulna az egész végrehajtó és törvényhozó hatalom.

Jelenleg, a népszavazást megelőző időszakban, egész Franciaországban lázas politikai tevékenység folyik. Vizsgáljuk meg az erőviszonyokat, amelyek eléggé bonyolultak.

A politikai élet küzdőterén a szélső jobboldal a fasizista szervezetek találhatók. Ezek szoros kapcsolatban állnak azokkal a katonai baloldali körökkel, amelyek Algériában magukhoz ragadták a hatalmat. Jelszavuk valamennyi párt megszüntetése és egyetlen párt létrehozása, amely eszébe lenne a reakciós diktatúrának. A Chassin tábornok összetákolta május 13-i népi mozgalom (ezen a napon kezdődött az algériai államcsíny) kampányt is indított a fenti célkitűzések valóraavátására. A tábornok a francia forradalom jellemzőit „szabadság, egyenlőség, testvériség” a spangol jallangisták ideológiai

gial jegyvertárból kölcsönzött „isten, család, haza” jelszavakkal akarja helyettesíteni. E mozgalomban részt vesznek a jobboldali szervezetek („nemzeti szövetség”, Poujade pártja stb.). Altalában a fasizista csoportok gomba módra jelennek meg. Június végéig a párizsi rendőrség főkapitányságára 42 kérvény érkezett ilyen szervezetek jóváhagyására. E szervezetek nem korlátozódnak csak köztársaság-ellenes propagandára, hanem terrorista és halálra cselekedetek hajtanak végre, megtámadják a baloldali szervezetek székházait.

Az ufasizmus feloldása megmondokoztatja még azokat a polgári politikusokat is, akik kijelentették, hogy hajlandók támogatni az új alkotmánytervezetet. Nyilván attól félnek, hogy a provokációkra hatalmas méretű antifasizista mozgalom lesz a válasz, amely megüthet a reakció tervei.

A „szociál republikánusok”, „a független republikánusok”, a Népi Köztársasági Mozgalom (MRP) elnevezésű katolikus párt és a radikális vezetőinek többsége ellenzi valamennyi politikai párt megszüntetését. Szerintük ez nem ésszerű. Egyeseket jenn kell tartani, természetesen ezeken nagyon szérény szerep jutna „az ötdik köztársaságban”. Az ország végrehajtó hatalma egyedül határozna meg ugyanis az ország politikai irányvonalát.

Azokban a pártokban, amelyek vezetői májusban és júniusban behódoltak a köztársaság-ellenes

összeesküvésnek, megkezdődtek az átcsoportosítások. A „szociál republikánusok” vezetősége felhívást intézett „a pártok közötti jegyverszűnetre” vonatkozóan, hogy a pártok közösen cselekedjenek a népszavazás időszakában „az ötdik köztársaságért” mozgalom céjére alatt. E terv megvalósítására már létrejött két szervezési központ. A „szociál republikánusok” már hozzá is fogtak „mozgalom” megvalósításához. Ezenkívül Soustelle új politikai pártot szervezett: a „Franciaország megújodásáért harcoló szövetség”-et, amelynek gerincét az ugyancsak az általa létrehozott „Francia-Algéria megmentéséért és megújodásáért harcoló szövetség” tagjai képezik.

A „független republikánusok” szintén szeretnék elnyerni a reakciós erők szerveződének szerepét. Jelszavuk: „szabadság, tekintély, nemzet”.

A polgári reakció vezetőjének szerepét akarja megszerezni Georges Bidault is. Miután szakított az MRP-vel, létrehozta „Franciaország keresztény demokráciája” című mozgalmat és célja, hogy a nyugat-németországi Keresztény Demokrata Unió-hoz, vagy az Olaszországi Keresztény Demokrata Párt-hoz hasonlóvá tegye.

Ime ez nagy vonalakban a helyzet azoknak a táborban, akik meg akarják szüntetni a francia nép demokratikus vívmányait. Noha elkecseregetlen törekednek a vezetőségek megszerzésére, a népszavazás előtt vala-

Yemen és Irak közös frontot alkotnak minden nemzetközi eseménnyel kapcsolatban

BAGDAD. (Agerpres.)

El Badr herceg, Yemen trónörökös és Kaszem, Irak miniszterelnöke közös közleményt írtak alá El Badr négy napos iraki látogatásának befejeztével. A közlemény hangsúlyozza, hogy Yemen és Irak közös frontot fognak alkotni minden nemzetközi eseménnyel kapcsolatban és együtt fognak működni az ENSZ alapokmányának és a világbéke megszilárdításának érdekében. A közlemény rámutat: a két ország az Arab Liga és az arabok közti közös védelmi paktum szellemében fogja politikáját irányítani. A yemeni és iraki államfők között folytat megbeszélések célja, hogy „megerősítsék a két ország és általa a arab országok közti baráti kapcsolatokat”.

Mint a France Presse hírigények szerint, a két ország közötti megbeszélések célja, hogy „megerősítsék a két ország és általa a arab országok közti baráti kapcsolatokat”.

Izland a NATO-ból való kilépéssel fenyegetőzik

Mint a France Presse hírigények szerint, a két ország közötti megbeszélések célja, hogy „megerősítsék a két ország és általa a arab országok közti baráti kapcsolatokat”.

Noha Párizsban még folynak az erre vonatkozó tárgyalások a nyugati sajtó egyöntetűen úgy véli, hogy ezek voltaképpen meghusultak. Az érdekeltek angol körök attól tartanak, hogy Izland példáját más országok is követni fogják. Mint a France Presse hírigények hamburgi munkatársa hangsúlyozza, „ha Izland visszautasítja a kompromisszumot, félt, hogy példáját más országok is követik és a területi vízek határát a Feroe-szigetek környékén és Norvégia partvidékén is kitolják”.

Wall Street Journal:

„Nem marad más hátra, mint hogy az USA kezdje meg csapatai visszavonását”

NEW YORK. (Agerpres.)

A Wall Street Journal című új sajtó állást foglalt amellett, hogy az USA azonnal vonja vissza csapatait Libanonból. Az ENSZ közgyűlés határozata értelmében — írja a lap — nem marad más hátra, mint az, hogy az USA kezdje meg csapatai

A szovjet kormány jegyzéke az olasz kormányhoz

MOSZKVA. (Agerpres.) TASZSZ: A szovjet kormány augusztus 26-án, jegyzéket intézett az olasz kormányhoz. A jegyzék felhívja az olasz kormányt figyelmét arra, hogy súlyos felelősség hárul rá azért, mert támogatja az USA és Nagy-Britannia libanoni és jordániai katonai beavatkozását.

A szovjet jegyzék leszögezi: az olasz kormány augusztus 10-i emlékiratában nem tagadja, hogy az Amerikai Egyesült Államok és Nagy-Britannia Olaszország területén levő támaszpontokat használnak fel fegyveres erők Közel- és Közép-Keletre szállítására. Ezzel az olasz kormány nyilvánosan elismeri, hogy támogatja az USA és Anglia libanoni, illetve jordániai katonai beavatkozását.

A szovjet kormány jegyzéke hangsúlyozza, hogy az amerikai és az angol repülőgépek átrepülése Olaszország területén nem minősíthető békés akciónak, úgy, amint az olasz kormány feltüntetni igyekszik. A szovjet jegyzék, mint teljesen alaptalan, visszautasítja az olasz kormány próbálkozását, hogy Anglia és az USA közel-keleti katonai agressziójának támogatását arra való hivatkozással tagargassa, miszerint a Szovjetunión állítolag „lenézi” az ENSZ-t.

A szovjet kormány megállapítja, hogy Olaszország augusztus 10-i válasza lényegében megerősíti a szovjet kormány augusztus 1-i nyilatkozatát, mely szerint az Olasz Köztársaság kormánya támogatja az USA és Nagy-Britannia libanoni jordániai fegyveres beavatkozását.

Anglia meg akarja sérteni Izland területi vizeit

LONDON. (Agerpres.)

Mint az angol sajtó közli Izland határai felé hadihajóktól kísért angol halászhajók közelednek azzal a céllal, hogy az izlandi partoktól 12 mérföldre terjedő izlandi területi vizeken halásszanak.

A Daily Worker hangsúlyozza: az angol kormányt kényszeríteni kell, hogy lemondjon Izland területi vizeinek megsértéséről. Azokat, akik hadihajókat küldtek a halászhajók kísérésére — mondja a lap — meg kell kérdeznünk: e feljelentékek, melyik században élnek?

„A tengerben van elegendő hal, Izland népe nem szabad megfosztani legfőbb létfenntartási forrásától” — írja befejezésül a lap.

Az ENSZ főtitkára Közel-Keleten

BEJRUT. (Agerpres.)

Dag Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára kedden éjjel Bejrutba érkezett, onnan néhány óra múlva tovább utazott Ammanba.

A kubai felkelők hadművelettel egyre nagyobb sikerrel járnak

NEW YORK. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A New York Times a kubai polgárháborúról szóló szerkesztőségi cikkében a következőket írja: Batista elnök kormányának szigorú cenzúrája hónapokon át eltöltölte,

hogy a sziget keleti részén a kormánycsapatok állandóan vereséget szenvednek, s hogy Fidel Castro csapatai egyre erősödnek. A tények azonban a cenzúra ellenére kezdnek közismertté válni. Oriente és Camaguey keleti tartományok összes falvaiban a felkelők urai a helyzetnek s a kormánycsapatok csupán azokat a városokat bírják, amelyekben helyőrségük van. A kormánycsapatok nemrég elindított offenzívája, amelynek oly nagy reklámmot csaptak, nagy veszteségekkel kudarcba fulladt. A sziget központjában fekvő Las Villas tartományban működő „második front” heves akciókat fejt ki. A nyugati Pinar del Rio tartományban megnyitott a „harmadik front”.

re: a Demokratikus Erők Szövetsége

re: a Demokratikus Erők Szövetsége. Az új párt keretében több áramlat van. Egyesek azt javasolják, hogy a laburista pártok hasonló szervezetté alakuljon és szigeteldőjk el a kommunistáktól. A többség álláspontja azonban, hogy a népszavazás előtt nagy szövetségben kell tömöríteni a néptömeget, s ennek a szövetségnek szorosan együtt kell működnie az ország legnagyobb baloldali pártjával — a kommunista párttal. Bármilyen más taktika csak bizonytalansághoz vezetne a köztársaság védelmezőinek táborában.

Ezt az álláspontot képviseli számos haladó személyiség, mint Emmanuel d'Astier de la Vigerie, Pierre Dreyfus-Schmidt, Leon Rouzaud, akik elhatározták, hogy belépnek a Demokratikus Erők Szövetségébe. Nyilatkozatukban rámutatnak, hogy a szövetségnek egyezményt kell kötnie a Francia Kommunista Párttal, harcolnia kell a fasizista veszély ellen és a demokratikus politika érvényesítéséért a köztársasági intézményekben. A kommunistákkal való akcióegység mellett foglal állást a „La Tribune du Socialisme” című folyóirat, a szocialista párt ellenzéki sajtószerző, a baloldali szocialista unió vezetősége, valamint más szervezetek és különböző politikai személyiségek.

A népszavazást megelőző események alakulása és az új alkotmánytervezet megszavazása vagy elutasítása attól függ, hogyan tudják a demokratikus erők egységbe tömöríteni mindazokat, akik megértik, hogy mennyire veszélyes Franciaország számára a reakció előretörése.

(I. Jurjevnek, a Timuri Nól című folyóiratban megjelent cikke nyomán).